

Magyarországon 2020. február 11-e a Biztonságos Internet Napja. A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság jó tanácsokkal kívánja felhívni az érintettek figyelmét arra, hogy tudatos internet használattal és óvatossággal elkerülhetők az internetes bántalmazások, visszaélések. ELBIR hírlevelünk elsősorban azoknak a kamaszoknak szól, akik aktív felhasználói a közösségi oldalaknak, szabadidejük jelentős részét okostelefonjuk vagy számítógép mellett töltik.

A kamaszok a különböző **közösségi oldalakon** és applikációkon töltik idejük nagy részét. A fiatalok rendkívül könnyen, gyorsan tudnak egymással kapcsolatot felvenni, követni tudják barátaik, ismerőseik életét, saját magukról hírt adhatnak. Az önkifejezés egyik eszköze is lehet, megmutathatják tehetségüket, érdeklődési körüket, írhatnak, blogolhatnak, megosztva érzéseiket követőikkel. Emellett rengeteg információhoz juthatnak, probléma esetén könnyebben tudnak tájékozódni és a segítő helyeket is egyszerűbben megtalálják, ha szükséges. A közösségi oldalak végtelen lehetőséget adnak az ismerkedésre is, legyen szó pusztán barátkozásról vagy párkapcsolatról.

Azonban vannak árnyoldalai, nehézségei is az állandó virtuális jelenlétnek:

- az általuk feltöltött képek kikerülnek az ellenőrzésük alól, és mások más célokra használhatják fel őket;
- előfordulhat, hogy azok a fényképek, amiket ők csak a barátok számára akartak nyilvánosságra hozni, más honlapokon kerülnek közzétételre, ahol már azt sem tudják befolyásolni, hogy milyen kommentek érkeznek rá;
- mind a közösségi oldalak, mind a chat magában rejtik az internetes zaklatás, a **cyberbullying** veszélyét is.

Ez a fogalom arra vonatkozik, amikor a gyermeket szándékosan ismétlődően megsértik, megalázzák, megfélemlítik, nevetségessé teszik, zavart vagy szégyenérzést okoznak neki, az új digitális technológiák használatának eszközével. Leggyakrabban kortárs bántalmazásról van szó, tehát gyermekek, tinik követik el, más tinik ellen. A zaklatás megvalósulhat a közösségi oldalakon, de ezen kívül azonnali üzenet küldésen keresztül, e-mailben, vagy telefonon, blog oldalakon is.

Tanácsaink a zaklatások, visszaélések elkerülésére:

- ✓ Más által is használt számítógépen – ha befejezed az internet használatát - minden esetben jelentkezz ki a közösségi oldalról, levelezéséből! A böngésző bezárása nem elegendő!
- Ne adj meg senkinek személyes információt magadról (jelszó, e-mail cím, lakcím), amikor chetelsz vagy posztolsz!
- Községi oldalon ne legyen nyilvános a profilod, a személyes adataid, a megosztott tartalmakat csak az ismerőseid láthassák!
- Válassz biztonságos jelszót, ami nem kötődik hozzád!
- Nem mindenki az, akinek mondja magát! Egészséges bizalmatlansággal fogadd az új ismerősöket, főként ha beszélgetést is kezdeményez veled! Nem tudhatod, hogy milyen szándékkal teszi.
- Csak olyan fotót tegyél közzé, amit később nem bánsz meg! Jól gondold meg, mielőtt elküldöd a képet!
- Amit az internetre felraksz, az örökre ott is marad! Az internet nem felejt!
- Ha megfélemlítenek, zaklatnak, azonnal kérj segítséget! Fordulj szüleidhez, tanáraidhoz vagy a rendőrséghez! A bántó, zaklató üzeneteket ne töröld ki, mentsd el, mert egy esetleges rendőrségi eljárás során bizonyítékként szolgálhat!

A cyberbullying egyik típusa a **sexting**, erotikus, meztelen képek küldése online.

A jelenség háttérében ott van az önmegmutatás vágya, a kamaszok szexuális kíváncsisága, melynek során felmerül annak igénye, hogy hiányos öltözetben képet küldjön magáról és kérjen párjától, szerelmétől, kiszemeltjétől. Mindaddig nincs is ezzel gond, amíg az elküldött fotók az érintett engedélye nélkül nem kerülnek fel a világhálóra illetéktelen személyekhez. Amellett, hogy a képet küldő fiatalnak sérül a saját képmásához való joga,

súlyos pszichés sérüléseket is tud okozni a képek nyilvánosságra kerülésével járó megaláztatás, szégyenérzet és szorongás. A képet, mint különleges adatot nyilvánosságra hozó személy pedig elkövetheti a személyes adattal való visszaélés vagy akár a gyermekpornográfia bűncselekményét is. A sexting következtében nyilvánosságot nyert fotók egy későbbi online megfélemlítés, zaklatás alapját is adhatják, sőt a képen szereplő akár folyamatos zsarolásához is felhasználhatók.

A kamaszok számára egyre fontosabbá válik a környezetük, különösen a kortársak visszajelzése, így az álprofilok mögött rejtőzködő rossz szándékú felnőttek manipulációjának áldozatává válhatnak. Az **internetes zsarolás (sextortion)** során álprofil mögött rejtőzködő felnőtt próbálja az online térben megismert gyerekeket/fiatalokat rábírtani arra, hogy magukról szexuális tartalmakat osszanak meg vele. A szexuális tartalom megszerzését követően azzal

ELBIR
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

fenyegeti áldozatát, hogy amennyiben nem küld több hasonló képet/videót, a szexuális tartalmat megosztja a fiatal családjával, barátaival, osztálytársaival. Az elkövető személyes találkozt, szexuális szolgáltatást is követelhet az áldozattá váló fiattól. Máskor a gyermekpornográf képek terjesztésével pénzszerezés az elkövető célja.

Ismered a **TikTok** alkalmazást? Muszáj beszélnünk róla!

A TikTok egy közösségi alkalmazás, melyen a felhasználók rövid videókat készíthetnek, láthatnak el effektekkel és oszthatnak meg. A rövid videófelvevételekhez természetesen hozzá lehet szólni, és kommenteket/értékeléseket írni mások videóihoz is. Óriási a követő tábor, elsősorban a tinik körében népszerű. Az alkalmazás 12 éven felülieknek készült, a regisztrációnál viszont nem ellenőrzik az illető születési dátumát, így a megalakult profil automatikusan nyilvánossá válik.

Mivel ennek a közösségi alkalmazásnak egy speciális korcsoport a felhasználója – a tinédzserek - így különböző szexuális ragadozókat és pedofilokat is vonz ez a típusú alkalmazás, a fiatalok pedig könnyen áldozataikká válhatnak. Sok fiatal lány annak érdekében, hogy megízlelhesse a 15 másodperc hírnév érzését a közösségi hálón különböző szexuálisan kihívó pózban jelenteti meg magát fotóin és videóiban, emellett gyakran durva beszédstílus is jellemzi őket, hogy minél több ember érdeklődését felkeltsék. A kommentelőktől így többször láthatóak olyan felhívások is, hogy a fiatal lány töltsön fel további hasonló provokatív videókat, avagy küldje el elérhetőségét az illetőnek.

A TikTok másik veszélye abban rejlik, hogy felhasználói előszeretettel töltenek fel erre a felületre olyan videókat is, amelyek az internetes zaklatás kategóriába sorolhatók. Ezekben barátaikból vagy osztálytársaikból űznek nyilvánosan gúnyt, és nevetetik ki őket.

Mit tehetsz biztonságod érdekében?

- ✓ Érdemes privátra állítani a profilodat és a videókat is úgy megosztani, hogy csak a követőid láthassák! Így megvédheted magad az idegenektől.
- ✓ Szabályozhatod, hogy kikkel kerülhetsz kapcsolatba az üzeneteken és a megosztott videókon keresztül. Ezt az opciót állítsd át, hogy csak a barátok üzenhessenek vagy kapcsolod ki, így senki sem reagálhat.
- ✓ A TikTok figyelmeztet, hogy habár privátra állítottad a profilodat, az alapvető információk - fotó, név, bemutatkozás - mindenki számára láthatóak. Tartózkodj a személyes információk megosztásától ezen a felületen! Ide tartozik a teljes név, kor, iskola vagy a link másik közösségi média profilokhoz.

Mit tehetsz, kihez fordulhatsz ha bajba kerülsz az interneten?

- A legfontosabb, hogy ne maradj egyedül ebben a helyzetben! Nagyon nehéz lehet egy zaklatás titkát és annak minden rossz érzését magadban tartani. Ha akad a

PEST MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

ELBIR
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

környezetében olyan felnőtt, akiről azt gondold, megértene és talán segíteni is tudna, jelezd neki, hogy bajba kerültél!

- Te is be tudod jelenteni a káros vagy illegális tartalmakat a www.biztonsagosinternet.hu oldalon, ahol szakemberek segítenek abban, hogy azok mihamarabb lekerüljenek onnan.
- Tudnod kell, hogy a kép- és hangfelvételek, videók vagy más személyes adatok a te hozzájárulásod nélkül nem kerülhetnek nyilvánosságra! Ha valaki ilyet tesz, azzal személyiségi jogaidat sérti, ami bűncselekmény. Ilyen esetben a rendőrséghez is fordulhatsz!
- A Kék Vonal Internet Helpiline szolgáltatását eléred az éjjel-nappal elérhető és ingyenesen hívható telefonszámon a 116-111-es számon.

Az internet nagyon jó dolog. Legyél tudatos, hogy biztonságban érezhesd magad és tartsd tiszteletben mások jogait is, amikor feltöltesz valamit vagy közzé teszed a posztod!

**Pest Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnmegelőzési Osztály**

**PEST MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY**

1133 Budapest, Pozsonyi út 56. ✉: 1557 Budapest, Pf. 20. ☎: 237-4345; BM: 21-794, fax: 21-797, e-mail: elbir@pest.police.hu